

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 1098/06
13.07.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Biljane Dragojević, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac i Zvezdane Lutovac, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, čiji je punomoćnik advokat AB, protiv tužene "BB", radi poništaja rešenja o prestanku radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužioca, izjavljenoj protiv rešenja Okružnog suda u Nišu Gž.I 990/05 od 06.12.2005. godine, u sednici održanoj 13.07.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca, izjavljena protiv rešenja Okružnog suda u Nišu Gž.1. 990/05 od 06.12.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Opštinskog suda u Nišu P.1. br.2230/03 od 25.02.2005. godine odbačena je tužba u ovoj pravnoj stvari kao neblagovremena i odlučeno da svaka stranka snosi svoje parnične troškove.

Rešenjem Okružnog suda u Nišu Gž.1. 990/05 od 06.12.2005. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužioca i potvrđeno je prvostepeno rešenje.

Protiv pravosnažnog rešenja donesenog u drugom stepenu tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tuženi je podneo odgovor na reviziju.

Vrhovni sud je ispitao pobijano rešenje u smislu odredbe čl.399. u vezi sa odredbom čl.412. ZPP ("Sl.glasnik RS" br.125/04) pa je našao da revizija nije osnovana.

U sprovedenom postupku nema bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.361. stav 2. tač.9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti. Nema ni bitne povrede iz čl.361. stav 2. tač.12. ZPP, na koju se revizijom ukazuje, jer u razlozima pobijanih odluka nižestepeni sudovi nema protivrečnosti ni među sobom niti u odnosu na sadržinu spisa i dokaza u njima.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužiocu je konačnim rešenjem tuženog od 03.11.1997. godine prestao radni odnos sa danom 30.06.1997. godine, na osnovu čl.100. stav 3. tač.1. Pojedinačnog kolektivnog ugovora zbog neopravdanog izostanka sa rada više od pet radnih dana uzastopno. Pobijano rešenje je dostavljeno tužiocu preko kućne adrese i istovremeno je 04.11.1997. godine istaknuto na oglasnoj tabli u prostorijama tuženog. Radna knjižica se nalazi kod tužioca od 1997. godine. Tužbu za poništaj rešenja o prestanku radnog odnosa podneo je 22.07.2003. godine.

Polazeći od ovako utvrđenih činjenica, nižestepeni sudovi su pravilno zaključili o neblagovremenosti tužbe u ovom sporu.

Prema odredbi čl.11. stav 1. i 2. Zakona o radnim odnosima ("Sl.glasnik RS" br.55/96 ...), koji se primenjuje na ovaj slučaj, radni odnos prestaje otkazom ugovora o radu danom dostavljanja otkaza ugovora o radu, a zaposlenom koji je zasnovao radni odnos na osnovu odluke nadležnog organa (bez zaključenog ugovora o radu) radni odnos prestaje danom dostavljanja rešenja o prestanku radnog odnosa, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Prema odredbi čl.114. stav 1. istog zakona, zaposleni koji nije zadovoljan otkazom ugovora o radu, odnosno konačnim rešenjem nadležnog organa kojim je odlučeno o njegovom pravu, obavezi ili odgovornosti, ima pravo da pokrene spor kod nadležnog suda radi zaštite svojih prava u roku od 15 dana od dostavljanja otkaza ugovora o radu, odnosno rešenja.

Kako je prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilac propustio rok za sudsku zaštitu propisan odredbom čl.114. stav 1. Zakona o radnim odnosima, pravilno je odlukama nižestepeni sudovi njegova tužba odbačena kao neblagovremena. Za ovu odluku dati su dovoljni i neprotivrečni razlozi pa su u tom pogledu neosnovani navodi u reviziji o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Pravilnost ocene o neblagovremenosti tužbe u ovom sporu ne dovodi se u sumnju revizijskim navodom da je prilikom dostavljanja odluke o prestanku radnog odnosa tužiocu povređen zakon. Rešenje o ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti dostavlja se zaposlenom na način određen kolektivnim ugovorom, odnosno pravilnikom. Prema stanju u spisima i činjeničnom utvrđenju sudova osporena odluka o prestanku radnog odnosa dostavljena je tužiocu novembra 1997. godine preko kućne adrese, što je potvrđeno potpisom primaoca. Dostava odluke izvršena je istovremeno i isticanjem na oglasnoj tabli tuženog, čime je postupljeno u skladu sa odredbom čl.108.

važećeg Pojedinačnog kolektivnog ugovora tuženog. Ovakvo izvršena dostava koja nije osporavana u periodu od preko pet godina, u kojem se tužilac nije interesovao za svoj radnopravni status, proizvela je dejstvo uredno i zakonito izvršene dostave i dovela do nastupanja prekluzije gubitkom tužiočevog prava na tužbu, odnosno sudsku zaštitu, zbog protoka zakonskog roka za njeno podnošenje.

Pružanje sudske zaštite zbog povrede prava na rad i prava iz radnog odnosa, nije moguće bez aktivne uloge zaposlenog kome je to pravo povređeno, kako je to pravilno zaključio prvostepeni sud u pobijanom rešenju. U situaciji kada je još januara 1997. godine od tuženog preuzeo radnu knjižicu zbog odlaska u inostranstvo i nije je u međuvremenu vratio, i kada sam tvrdi da ga je tuženi od marta - aprila te godine udaljio sa rada, pri čemu do podnošenja tužbe jula 2003. godine nije ništa preduzeo da zaštiti svoje pravo, traži vraćanje na rad i regulisanje radnopravnog statusa, tužilac se ne može uspešno pozivati na činjenicu da mu dostava odluke o prestanku radnog odnosa nije lično i uredno izvršena, sve do 07.07.2003. godine, kada je zapravo kod tuženog došao sa radnom knjižicom radi regulisanja upisa svog radnog staža.

Nema značaja ni revizijski navod da je tužilac u vreme donošenja osporene odluke o prestanku radnog odnosa bio na bolovanju i da je njegov izostanak sa posla bio opravdan. Rok za sudsku zaštitu je prekluzivni rok materijalnog prava čijim propuštanjem dolazi do gubitka prava na sudsku zaštitu. Zbog toga je propuštanjem ovog roka od strane tužioca nastupila pravnosnažnost odluke o prestanku radnog odnosa, pa nije moguće ceniti njenu zakonitost.

Iz navedenih razloga, Vrhovni sud je na osnovu odredbe čl.412. stav 5. u vezi čl.405. i čl.491. stav 1. ZPP ("Sl.glasnik RS" br.125/04), odlučio kao u izreci rešenja.

Predsednik veća-sudija

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

vg